

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی

پایان‌نامه مقطع کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی

عنوان:

بررسی رابطه سواد اطلاعاتی و پزشکی مبتنی بر شواهد و تأثیر آن بر دانش و نگرش
دستیاران بالینی دانشگاه علوم پزشکی کرمان نسبت به خطای پزشکی

توسط: معظمه سلطانی نژاد

استاد راهنما: دکتر محمد اعظمی

استاد مشاور:

دکتر حمید شریفی

آقای علی طالبیان

سال تحصیلی: ۱۳۹۷ - ۱۳۹۶

چکیده

مقدمه و هدف: خطای پزشکی یکی از مهم‌ترین مشکلات در زمینه مراقبت‌های بهداشتی درمانی می باشد. از جمله روش‌هایی که می تواند تا حدودی بر کاهش خطاهای پزشکی مؤثر واقع شود، بهره‌گیری از پزشکی مبتنی بر شواهد است. امروزه با توجه به بروز فناوری‌های نوین اطلاعاتی، ارتباطی و دستیابی به اطلاعات در عملکرد مبتنی بر شواهد لزوم یادگیری مهارت سواد اطلاعاتی افزایش یافته است. همچنین ضرورت برخورداری دستیاران بالینی از مهارت‌های مبتنی بر شواهد و سواد اطلاعاتی به عنوان نخستین فرد در تصمیم‌گیری‌های بالینی نمایان می‌شود، لذا هدف مطالعه حاضر تعیین رابطه سواد اطلاعاتی و پزشکی مبتنی بر شواهد و تأثیر آن بر دانش و نگرش دستیاران بالینی نسبت به خطای پزشکی است.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر یک مطالعه پیمایشی، توصیفی-تحلیلی است. جامعه پژوهش شامل ۱۵۰ نفر از دستیاران بالینی دانشگاه علوم پزشکی کرمان می‌باشد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه می‌باشد، که بر اساس طیف لیکرت طراحی شده است. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS_{۲۲} و بر اساس آزمون ضریب همبستگی پیرسون، تحلیل رگرسیون خطی، آزمون t دو نمونه مستقل، تحلیل واریانس یک‌طرفه و مدل خطی چندگانه (ANOVA) مورد تجزیه تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد، میانگین سواد اطلاعاتی دستیاران بالینی ۳/۱۸، میزان استفاده آن‌ها از پزشکی مبتنی بر شواهد برابر با ۲/۷۸ و میزان دانش و نگرش آن‌ها نسبت به خطای پزشکی برابر با ۳/۰۹ به دست آمد. همچنین نتایج حاصل از ضریب همبستگی نشان داد بین مؤلفه‌های سواد اطلاعاتی و پزشکی مبتنی بر شواهد با ضریب همبستگی ۰/۵۲۹ ارتباط معنادار برقرار می‌باشد. همچنین یافته‌ها نشان داد بین حیطه‌های سواد اطلاعاتی و پزشکی مبتنی بر شواهد با دانش و نگرش دستیاران نسبت به خطای پزشکی ارتباط معنادار وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: یافته‌ها نشان داد که بین سطح سواد اطلاعاتی دستیاران و توانایی آن‌ها در عملکرد مبتنی بر شواهد ارتباط وجود دارد. و دانش و نگرش دستیاران را نسبت به خطای پزشکی تحت تأثیر خود قرار می‌دهند. لذا می‌توان نتیجه

گرفت بهبود توانمندی دستیاران در این امر، سبب بهبود عملکرد دستیاران در تصمیم‌گیری‌های بالینی می‌شود. درنهایت منجر به ارتقا سلامت جامعه در آینده خواهد گردید.

کلمات کلیدی: سواد اطلاعاتی- پزشکی مبتنی بر شواهد- خطای پزشکی- دانش و نگرش- دستیاران بالینی

Abstract:

Introduction & Objective: Medical error is the most important problem in the field of health care. One of the ways that can be effective in reducing medical errors is to use evidence-based medicine. Nowadays, due to the emergence of new information and communication technologies, the importance of information literacy in accessing information in evidence-based practice has increased and the need for clinicians to appear as the first person in clinical decision making. Therefore, the present study addresses the relationship between information literacy and Evidence-based medicine and its impact on the level of knowledge and attitude of clinical assistants towards medical error.

Materials and Methods: This study is a descriptive-analytical survey. The research community included 100 clinical assistants from Kerman University of Medical Sciences. Sampling was done in accessible form. The data collection tool was a 4-part questionnaire consisting of demographic information, information literacy, evidence-based medicine and medical error, which was designed based on the Likert spectrum. The questionnaires were distributed in two ways: face to face and online questionnaire via telegram and email. Data analysis was performed using Pearson correlation coefficient, linear regression analysis, independent t-test, one-way ANOVA and multiple linear modeling with SPSS-22 software.

Results: Out of 100 completed questionnaires among clinical assistants, their average information literacy was 3.18, their use of evidence-based medicine was 2.78 and their knowledge and attitude towards medical error equaled 3.09. Was obtained. Also, Pearson correlation coefficient was used to prove the existence or non-relationship between variables. The results of the study showed that there is a significant relationship between the components of information literacy and evidence-based medicine at a significant level of 0.05. Finally, there is a significant relationship between the two skills of information literacy and evidence-based medicine with a correlation coefficient of 0.29 at a significant level of 0.001. With the increase of information literacy, the use of evidence-based medicine also increases. The results showed that there is a significant relationship between the information literacy and evidence-based medicine with the knowledge and attitude of the assistants about the medical error. Also, there is no meaningful relationship between variables with gender, work experience, education, level of care, year of specialization and specialized groups.

Discussion and Conclusion: Based on the analysis of the findings, it can be concluded that due to the relationship between the level of information literacy of the assistants and their ability to evidence based practice and the effect of two skills on the knowledge and attitude of the assistants towards the Medicine error, the need for learning and enhancing information literacy and the ability of assistants to function in evidence-based practice, will improve the performance of assistants in clinical decision-making and ultimately lead to community health

Kerman University of Medical Sciences

Faculty of Management and Information Sciences

In Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

(MSc)

Title:

**Study the Relationship between Information Literacy and Medicine Based on
its Influence on Knowledge and Attitudes of Clinical Residents of Kerman
University of Medical Sciences on Medical Error**

By: Moazeme Soltaninejad

Supervisor:

Mohmmad Azami (Ph.D)

Advisor:
Hamid Sharifi (Ph.D)
Ali Talebian

Year: ۲۰۱۸